

WYMAGANIA EDUKACYJNE DLA KLASY II (język polski)

ŚLADAMI CYWILIZACJI - DOM

Ocenę **NIEDOSTATECZNĄ** otrzymuje uczeń, który nie spełnia wymagań kryterialnych na ocenę dopuszczającą.

DOPUSZCZAJĄCY	DOSTATECZNY	DOBRY	BARDZO DOBRY	CELUJĄCY
Podaje skojarzenia związane z wyrazem dom.	Dostrzega różnice między znaczeniem dosłownym a przenośnym pojęcia dom. Korzysta z tekstu, wyszukuje niezbędne informacje, uzupełnia schematy.	Odczytuje znaczenia dosłowne i przenośne pojęcia dom. Odpowiada na pytania do tekstu. Zbiera argumenty do dyskusji.	Dokonyuje porównań różnych tekstów o tej samej tematyce. Aktywnie uczestniczy w dyskusji. Wyciąga wnioski. Zna pojęcie archetypu.	Odnajduje archetyp domu w omawianych tekstach literackich i kulturowych. Zna i potrafi zastosować pojęcie archetypu w dyskusji.
Czyta tekst o charakterze satyry.	Identyfikuje utwór o cechach satyry. Opowiada swoimi słowami historię bohaterów.	Samodzielnie określa temat utworu. Dostrzega cechy satyry w utworze. Krótko porównuje bohaterów tekstu.	Formułuje charakterystykę porównawczą bohaterów. Dostrzega sprzeczność ich postaw i dążeń. Rozumie przynależność satyry do trzech rodzajów literackich.	Poszukuje kontynuacji tradycji satyrycznej w innych utworach literackich, w tym także dotyczących innych epok literackich.
Zna pojęcia: liryka, podmiot liryczny. Identyfikuje archaizm, neologizm, wulgaryzm, zdrobnienie jako środki stylistyczne.	Wskazuje podmiot liryczny w tekście, dostrzega sytuację liryczną w wierszu. Wskazuje archaizm, neologizm, wulgaryzm, zdrobnienie jako środki stylistyczne w wierszu.	Opisuje stan psychiczny podmiotu lirycznego oraz sytuację liryczną. Określa nastrój wiersza i nazywa środki poetyckie tworzące nastrój w utworze. Czyta tekst na poziomie przenośnym. Posługuje się pojęciami w zakresie liryki.	Sprawnie posługuje się pojęciami z zakresu liryki. Charakteryzuje podmiot liryczny. Redaguje wnioski z analizy wiersza. Odczytuje sens utworu. Interpretuje utwór liryczny, uzasadniając własne zdanie.	Interpretacja i analiza utworu lirycznego zawiera elementy, które nie pojawiły się na lekcjach, ale są wynikiem własnych rozważań i pogłębionej wiedzy.

Zna pojęcia: epika, narrator, narracja, wymienia typy narracji. Identyfikuje epos, pamiętnik, przypowieść jako gatunki epickie.	Wskazuje narratora oraz określa typ narracji występujący w konkretnym tekście literackim. Wie, jakie cechy zaliczają dany utwór do epiki. Czyta ze zrozumieniem tekst epicki, udziela odpowiedzi na pytania. Wymienia epos, pamiętnik, przypowieść jako gatunki epickie.	Cytuje fragmenty wskazujące na czas i miejsce akcji utworu, typ narracji. Podaje problematykę tekstu. Posługuje się pojęciami w zakresie epiki, a zwłaszcza: inwokacja, porównanie homeryckie, stały epitet.	Sprawnie posługuje się pojęciami z zakresu epiki. Charakteryzuje bohatera literackiego. Ocenia motywy jego postępowania. Odczytuje główną myśl utworu. Formułuje wnioski po analizie tekstu.	Porównuje motywy postępowania bohaterów literackich, ich działania przekłada na otaczający świat, szuka analogii, argumentuje własne stanowisko, odwołując się do wiedzy literackiej z zakresu epiki.
Redaguje (w sposób prosty) następujące formy pisemne: opis przeżyć wewnętrznych, pamiętnik, rozprawka, charakterystyka.	Zna normy wiążące się ze wskazanymi formami pisemnymi i próbuje wykorzystywać je w praktyce.	Redaguje wskazane formy pisemne, stosuje zasady poprawnościowe – popełnia niewiele błędów.	Samodzielnie redaguje wskazane formy pisemne, stosuje zasady poprawnościowe. Dbą o bogate słownictwo. Twórczo traktuje podany temat.	Redaguje pracę bezbłędną pod względem językowym, stylistycznym interpunkcyjnym, ortograficznym, merytorycznym.
Wskazuje zdanie pojedyncze i złożone oraz zdania złożone współrzędnie i podrzędnie.	Klasyfikuje zdania pojedyncze i złożone oraz równoważniki zdań. Rozróżnia rodzaje zdań złożonych współrzędnie.	Przekształca wypowiedzenie pojedyncze na złożone. Prawidłowo sporządza wykresy zdań złożonych współrzędnie.	Wskazuje w tekście zdania złożone współrzędnie, analizuje je za pomocą wykresu i prawidłowego opisu. Stosuje prawidłową interpunkcję.	Rozwiązuje zadania o wysokim stopniu trudności. Właściwie określa zdania wielokrotnie złożone, opisuje je na wykresach, zna i bezbłędnie stosuje zasady interpunkcyjne w tych zdaniach. Uczeń sam tworzy zdania wielokrotnie złożone.
Zna treść wybranych fragmentów lektury K.	Dostrzega przynależność tekstu do literatury o	Zna wyróżniki gatunkowe literatury	Zna kontekst historyczny i biograficzny dotyczący	Potrafi wpisać lekturę w krąg kulturowo-

Lanckorońskiej „Wspomnienia wojenne”. Potrafi w sposób prosty przekazać ich treść.	charakterze wspomnieniowym i biograficznym. Samodzielnie opowiada treść wybranego fragmentu lektury. Wskazuje czas i miejsce akcji utworu.	wspomnieniowej. Wskazuje narratora, typ narracji. Kojarzy wydarzenia opisane w utworze z rzeczywistymi wydarzeniami historycznymi.	wybranych fragmentów utworu. Redaguje pracę na zadany temat, przestrzegając norm językowych. Analizuje wybrany fragment – wyciąga wnioski.	literacki. Dostrzega związki między tekstem a światem realnym (proces zbrodniarzy wojennych, sprawa profesorów Uniwersytetu Jana Kazimierza, reakcje współczesnych). Posiada rozległą wiedzę historyczną, odwołuje się do niej w trakcie dyskusji prowadzonej na zajęciach.
Zna treść lektury A. Kamińskiego „Kamienie na szaniec”. Potrafi w sposób prosty przekazać jej treść.	Rozumie pojęcie literatura faktu. Podaj czas i miejsce akcji. Krótko charakteryzuje bohaterów. Pisze krótką pracę na zadany temat.	Charakteryzuje bohaterów, podejmuje próbę oceny ich postępowania. Gromadzi informacje o II wojnie światowej (organizacje wojskowe, życie obywateli).	Bez błędnie pisze pracę na zadany temat. Analizuje życie bohaterów w okupowanej Polsce. Pisze plan szczegółowy wskazanego fragmentu.	Poszerza swoją wiedzę historyczną obejmująca zagadnienia II wojny światowej.
Czyta ze zrozumieniem tekst. Próbuje odpowiadać na pytania do tekstu.	Wyszukuje informacje potrzebne do odpowiedzi na pytania o różnym stopniu trudności.	Odpowiada na pytania zamknięte i otwarte. Rozwija swoje wypowiedzi. Redaguje formy pisemne wymagane na egzaminie gimnazjalnym – popełnia nieliczne błędy.	Odpowiada na wszystkie pytania do tekstu. Wypowiedzi pisemne nie zawierają błędów rzeczowych i językowych.	Wykonuje zadania dodatkowe o podwyższonym stopniu trudności. Operuje bardzo bogatym słownictwem, nie popełnia żadnych błędów językowych.

ŚLADAMI CYWILIZACJI – ARTYSTA I TWORZYWO

Ocenę **NIEDOSTATECZNĄ** otrzymuje uczeń, który nie spełnia wymagań kryterialnych na ocenę dopuszczającą.

DOPUSZCZAJĄCY	DOSTATECZNY	DOBRY	BARDZO DOBRY	CELUJĄCY
Podaje skojarzenia związane z wyrazami artysta i tworzywo. .	Podaje różne dziedziny sztuki, określa je, charakteryzuje.	Odpowiada na pytania do tekstu. Zbiera argumenty do dyskusji.	Dokonyuje porównań różnych tekstów o tej samej tematyce. Aktywnie uczestniczy w dyskusji. Wyciąga wnioski. Odwołuje się do sztuki współczesnej. Przedstawia sylwetkę swojego ulubionego artysty, operuje pojęciami z dziedziny historii sztuki.	Pisze bezbłędną pracę na temat wiążący się z artysta i jego tworzywem w oparciu o poznane dzieła literackie.
Opisuje dzieło malarskie.	Omawia obraz w odniesieniu do konkretnego dzieła literackiego.	Dostrzega podobieństwa i różnice w ujęciu literackim i malarskim danego tematu, motywu. Posługuje się słownictwem z dziedziny sztuki. Pisze krótka notatkę interpretacyjną.	Pisze dłuższą wypowiedź, w której porównuje obraz malarski i literacki, wyciąga wnioski, uzasadnia własne stanowisko.	Pisze prace porównawczą, wykorzystując bogatą wiedzę z zakresu języka polskiego, historii sztuki. Argumentuje celowość zastosowanych zabiegów językowych, malarskich.
Zna pojęcia: liryka, podmiot liryczny, pieśń, fraszka.	Wskazuje podmiot liryczny w tekście, dostrzega sytuację liryczną w wierszu. Wskazuje typ liryki, środki stylistyczne (apostrofa, zdrobnienie,	Opisuje stan psychiczny podmiotu lirycznego oraz sytuację liryczną. Określa nastrój wiersza i nazywa środki poetyckie tworzące nastrój w utworze. Czyta	Sprawnie posługuje się pojęciami z zakresu liryki. Charakteryzuje podmiot liryczny. Redaguje wnioski z analizy wiersza. Odczytuje sens utworu.	Interpretacja i analiza utworu lirycznego zawiera elementy, które nie pojawiły się na lekcjach, ale są wynikiem własnych rozważań i pogłębionej

	archaizm, anafora, epifora, epitet, metafora).	tekst na poziomie przerośnym. Posługuje się pojęciami w zakresie liryki. Potrafi umiejscowić tekst literacki na osi czasu.	Interpretuje utwór liryczny, uzasadniając własne zdanie. Umie wskazać podstawowe wyznaczniki danej epoki literackiej.	wiedzy. Uczeń samodzielnie poszukuje kontekstów historycznych i literackich.
Redaguje (w sposób prosty) następujące formy pisemne: streszczenie, dedykacja, recenzja, pamiętnik, dziennik, wywiad.	Zna normy wiążące się ze wskazanymi formami pisemnymi i próbuje wykorzystywać je w praktyce.	Redaguje wskazane formy pisemne, stosuje zasady poprawnościowe – popełnia niewiele błędów.	Samodzielnie redaguje wskazane formy pisemne, stosuje zasady poprawnościowe. Dbą o bogate słownictwo. Twórczo traktuje podany temat.	Redaguje pracę bezbłędną pod względem językowym, stylistycznym interpunkcyjnym, ortograficznym, merytorycznym.
Wskazuje zdania wielokrotnie złożone.	Rozróżnia rodzaje zdań wielokrotnie złożonych.	Prawidłowo sporządza wykresy zdań wielokrotnie złożonych.	Wskazuje w tekście zdania wielokrotnie złożone, analizuje je za pomocą wykresu i prawidłowego opisu. Stosuje prawidłową interpunkcję.	Rozwiązuje zadania o wysokim stopniu trudności. Właściwie określa zdania wielokrotnie złożone, opisuje je na wykresach, zna i bezbłędnie stosuje zasady interpunkcyjne w tych zdaniach Uczeń sam tworzy zdania wielokrotnie złożone, stosując prawidłowo znaki interpunkcyjne.
Zna treść lektury „Czarnoksiężnik z Archipelagu”. Potrafi w sposób prosty przekazać	Odczytuje tekst na poziomie dosłownym. Wyodrębnia jego problematykę.	Odczytuje tekst na poziomie metaforycznym. Rozwija argumentację	Odnosi problematykę tekstu do problemów świata współczesnego .Wskazuje sceny	Pisze pracę w oparciu o utwór. Stosuje bogate słownictwo, wprowadza cytaty z tekstu, nie

jej treść.		i wnioskowanie. Tworzy notatkę.	symboliczne, interpretuje je.	popelnia błędów językowych, stylistycznych, ortograficznych.
Czyta ze zrozumieniem tekst. Próbuje odpowiadać na pytania do tekstu.	Wyszukuje informacje potrzebne do odpowiedzi na pytania o różnym stopniu trudności.	Odpowiada na pytania zamknięte i otwarte. Rozwija swoje wypowiedzi. Redaguje formy pisemne wymagane na egzaminie gimnazjalnym – popelnia nieliczne błędy.	Odpowiada na wszystkie pytania do tekstu. Wypowiedzi pisemne nie zawierają błędów rzeczowych i językowych.	Wykonuje zadania dodatkowe o podwyższonym stopniu trudności. Operuje bardzo bogatym słownictwem, nie popelnia żadnych błędów językowych.

U ŹRÓDEŁ FILOZOFII

Ocenę **NIEDOSTATECZNĄ** otrzymuje uczeń, który nie spełnia wymagań kryterialnych na ocenę dopuszczającą.

DOPUSZCZAJĄCY	DOSTATECZNY	DOBRY	BARDZO DOBRY	CELUJĄCY
Zna pojęcie filozofia. Czyta tekst o charakterze filozoficznym.	Rozumie pojęcia: filozofia, filozof, pytanie filozoficzne. Korzysta z tekstu, wyszukuje niezbędne informacje, uzupełnia schematy.	Posługuje się pojęciami z dziedziny filozofii. Zadaje pytania filozoficzne. Odpowiada na pytania do tekstu. Zbiera argumenty do dyskusji.	Redaguje własną definicję słowa filozof. Redaguje filozoficzne pytania i odpowiada na nie. Aktywnie uczestniczy w dyskusji.	Zna imiona (nazwiska) największych filozofów.
Identyfikuje pojęcia: stoicyzm, epikureizm. Gromadzi skojarzenia odnoszące się do pojęć.	Wskazuje w tekście cechy charakterystyczne dla stoicyzmu i epikureizmu.	Posługuje się pojęciami: stoicyzm, epikureizm; porównuje poglądy obu szkół filozoficznych np. na kwestię szczęścia.	Podaje przykłady współczesnych zachowań stoickich i epikurejskich. Redaguje wypowiedź oceniającą tezy filozofów.	Dostrzega elementy filozoficzne w utworach literackich. Samodzielnie pisze prace filozoficzną, odwołując się

		Wymienia najważniejszych przedstawicieli obu kierunków.	Porównuje sposób przedstawienia tematu przez różnych twórców. Wzbogaca słownictwo związane z filozofią.	do omawianych na zajęciach nurtów filozoficznych.
Wyjaśnia pojęcia: cynizm, asceza, asceta. Gromadzi skojarzenia odnoszące się do pojęć.	Odpowiada na pytania do tekstu. Dostrzega różnice między pojęciami. Właściwie używa pojęć. Rozwija słownictwo czynne i bierne związane z omawianym tematem. Pisze prostą notatkę.	Posługuje się pojęciami: cynizm, asceta, asceza. Redaguje wnioski na podstawie tekstu. Wskazuje przedstawicieli obu kierunków filozoficznych.	Podaje przykłady zmieniającego się znaczenia słowa cynik, cynizm. Podaje przykłady znanych ascetów. Wyjaśnia znaczenie związków frazeologicznych dotyczących tematu. Redaguje pracę na zadany temat.	Wiąże omawiane zagadnienia z elementami historycznymi, odwołuje się do znajomości epok literackich, wykorzystuje swoją wiedzę w dyskusji, a także pisząc pracę literacką.
Zna pojęcia: liryka, podmiot liryczny. Rozróżnia lirykę bezpośrednią i pośrednią. Identyfikuje fraszkę i pieśń jako gatunki liryczne.	Rozumie różnicę między liryką bezpośrednią i pośrednią, potrafi podać przykłady. Wskazuje podmiot liryczny w tekście, dostrzega sytuację liryczną w wierszu. Wymienia pieśń i fraszkę jako gatunki liryczne. Wskazuje epitet, porównanie, przenośnię, onomatopeję, pytanie retoryczne w wierszu.	Opisuje stan psychiczny podmiotu lirycznego oraz sytuację liryczną. Określa nastrój wiersza i nazywa środki poetyckie tworzące nastrój w utworze. Czyta tekst na poziomie przenośnym. Posługuje się pojęciami w zakresie liryki.	Sprawnie posługuje się pojęciami z zakresu liryki. Charakteryzuje podmiot liryczny. Redaguje wnioski z analizy wiersza. Odczytuje sens utworu. Interpretuje utwór liryczny, uzasadniając własne zdanie.	Funkcjonalizuje środki stylistyczne. Dostrzega konteksty interpretacyjne wiersza. Tworzy portret psychologiczny podmiotu lirycznego.
Zna pojęcia: epika, narrator, narracja, wymienia typy narracji.	Wskazuje narratora oraz określa typ narracji występujący w	Cytuje fragmenty wskazujące na czas i miejsce akcji utworu, typ	Sprawnie posługuje się pojęciami z zakresu epiki. Charakteryzuje bohatera	Omawia utwory literackie w oparciu o wiedzę z zakresu teorii literatury.

Identyfikuje legendę, anegdotę, powieść jako gatunki epickie.	konkretnym tekście literackim. Wie, jakie cechy zaliczają dany utwór do epiki. Czyta ze zrozumieniem tekst epicki, udziela odpowiedzi na pytania. Wymienia legendę i anegdotę jako gatunki epickie.	narracji. Podaje problematykę tekstu. Posługuje się pojęciami w zakresie epiki. Ocenia postawy bohatera literackiego.	literackiego. Ocenia motywy jego postępowania. Odczytuje główną myśl utworu. Formułuje wnioski po analizie tekstu.	Wskazuje konteksty literackie, historyczne.
Zna pojęcia: dramat, akt, scena, tekst główny i poboczny.	Przyporządkowuje utwór do właściwego rodzaju literackiego. Wie, jakie cechy zaliczają dany utwór do dramatu. Czyta ze zrozumieniem tekst dramatyczny.	Gromadzi informacje do charakterystyki bohaterów. Ocenia postawę bohatera dramatu – uzasadnia własne zdanie.	Redaguje charakterystykę lub autocharakterystykę bohatera dramatu. Ocenia jego postawę i motywy działania. Dostrzega kontekst historyczny (II wojna światowa) w utworze. Cytuje odpowiednie fragmenty tekstu.	Pisze bezbłędne prace literackie. Opanowuje pamięciowo tekst sztuki, występuje z fragmentem sztuki, posiada rozbudowany warsztat aktorski (dykcja, intonacja, opanowanie tekstu, rozumienie utworu).
Redaguje (w sposób prosty) następujące formy pisemne: notatka, zaproszenie, życiorys, cv, przepis, przemówienie, charakterystyka.	Zna normy wiążące się ze wskazanymi formami pisemnymi i próbuje wykorzystywać je w praktyce.	Redaguje wskazane formy pisemne, stosuje zasady poprawnościowe – popelnia niewiele błędów.	Samodzielnie redaguje wskazane formy pisemne, stosuje zasady poprawnościowe. Dbą o bogate słownictwo. Twórczo traktuje podany temat.	Redaguje pracę, której forma i treść lub opracowanie (ujęcie) wskazują na właściwe rozumienie utworu, nie popelnia błędów.
Wymienia odmienne i nieodmienne części mowy. Wymienia części zdania pojedynczego: podmiot, orzeczenie, przydawka,	Określa, jakie funkcje składniowe mogą pełnić poszczególne części mowy. Wskazuje części zdania pojedynczego na konkretnym przykładzie.	Rozróżnia zdania z różnymi typami orzeczeń i podmiotów. Wykonuje wykres zdania pojedynczego. Prawidłowo zapisuje	Dokonuje przekształceń w obrębie zdań. Wykonuje prawidłowy wykres zdania pojedynczego wraz z opisem. Zna zasady prawidłowego stosowania	Przekształca zdania kilkakrotnie złożone. Samodzielnie układa zdania wielokrotnie złożone, wyjaśnia zasady interpunkcyjne w

okolicznik, dopełnienie. Potrafi wskazać części zdania w tekście. Wymienia typy imiesłówów.	Rozróżnia imiesłowy. Zna zasady prawidłowego zapisu imiesłówów z <i>nie</i> .	imiesłowy z <i>nie</i> . Klasyfikuje typy imiesłówów.	imiesłówów w tekście – poprawia błędy językowe.	tworzonych zdaniach.
Zna treść lektury „Mały Książę”, potrafi przy pomocy nauczyciela opowiedzieć przebieg wydarzeń.	Przyporządkowuje tekst do rodzaju i gatunku literackiego (powiastka filozoficzna, przypowieść). Samodzielnie opowiada treść wybranego fragmentu lektury. Wskazuje czas i miejsce akcji. Sporządza plan wydarzeń do tekstu.	Zna cechy gatunkowe powiastki filozoficznej i przypowieści. Wskazuje narratora, typ narracji. Wybiera postać z utworu i tworzy jej charakterystykę. Rozumie przesłanie utworu.	Redaguje pracę na zadany temat, przestrzegając norm językowych. Rozpoznaje cytaty, potrafi je zastosować w pracy, wypowiedzi. Ocenia wybraną przez siebie postać, rozumie przesłanie utworu i potrafi je zinterpretować.	Zna kontekst biograficzny i historyczny utworu – interpretuje motto, poszczególne postacie. Prace pisemne wykraczają poza wiedzę o utworze zdobytą na lekcjach, odnosi się do innych tekstów literackich, wnioskuje, argumentuje.
Czyta ze zrozumieniem tekst. Próbuje odpowiadać na pytania do tekstu.	Wyszukuje informacje potrzebne do odpowiedzi na pytania o różnym stopniu trudności.	Odpowiada na pytania zamknięte i otwarte. Rozwija swoje wypowiedzi. Redaguje formy pisemne wymagane na egzaminie gimnazjalnym – popełnia nieliczne błędy.	Odpowiada na wszystkie pytania do tekstu. Wypowiedzi pisemne nie zawierają błędów rzeczowych i językowych.	Wykonuje zadania dodatkowe o podwyższonym stopniu trudności.

ŚLADAMI CYWILIZACJI – PRAWA I OBOWIĄZKI

Ocenę **NIEDOSTATECZNĄ** otrzymuje uczeń, który nie spełnia wymagań kryterialnych na ocenę dopuszczającą.

DOPUSZCZAJĄCY	DOSTATECZNY	DOBRY	BARDZO DOBRY	CELUJĄCY
Podaje skojarzenia związane z prawem.	Wskazuje teksty o charakterze prawnym. Korzysta z tekstu, wyszukuje niezbędne informacje, uzupełnia schematy.	Odpowiada na pytania do tekstu. Zbiera argumenty do dyskusji.	Dokonuje porównań różnych tekstów o tej samej tematyce. Aktywnie uczestniczy w dyskusji. Wyciąga wnioski.	Pisze bezbłędną pracę na temat wiążący się z prawem w oparciu o poznane dzieła literackie.
Opisuje dzieło malarskie.	Omawia obraz w odniesieniu do konkretnego dzieła literackiego.	Dostrzega podobieństwa i różnice w ujęciu literackim i malarskim danego tematu, motywu. Posługuje się słownictwem z dziedziny sztuki. Pisze krótka notatkę interpretacyjną.	Pisze dłuższą wypowiedź, w której porównuje obraz malarski i literacki, wyciąga wnioski, uzasadnia własne stanowisko.	Pisze prace porównawczą, wykorzystując bogatą wiedzę z zakresu języka polskiego, historii sztuki. Argumentuje celowość zastosowanych zabiegów językowych, malarskich.
Zna pojęcia: liryka, podmiot liryczny.	Wskazuje podmiot liryczny w tekście, dostrzega sytuację liryczną w wierszu. Wskazuje epitet, przenośnię, zdrobnienie, wyliczenie, porównanie, apostrofę, ironię, alegorię.	Opisuje stan psychiczny podmiotu lirycznego oraz sytuację liryczną. Określa nastrój wiersza i nazywa środki poetyckie tworzące nastrój w utworze. Czyta tekst na poziomie przenośnym. Posługuje się pojęciami w zakresie liryki.	Sprawnie posługuje się pojęciami z zakresu liryki. Charakteryzuje podmiot liryczny. Redaguje wnioski z analizy wiersza. Odczytuje sens utworu. Interpretuje utwór liryczny, uzasadniając własne zdanie.	Interpretacja i analiza utworu lirycznego zawiera elementy, które nie pojawiły się na lekcjach, ale są wynikiem własnych rozważań i pogłębionej wiedzy.

Zna pojęcia: epika, narrator, narracja, przypowieść, mit, bajka, powieść.	Wskazuje narratora oraz określa typ narracji występujący w konkretnym tekście literackim. Wskazuje cechy gatunkowe danego utworu literackiego. Rozumie tekst, odpowiada na pytania Wymienia przypowieść, bajkę, mit, powieść jako gatunki epickie.	Cytuje fragmenty wskazujące na czas i miejsce akcji utworu, typ narracji. Podaje problematykę tekstu. Sporządza krótka notatkę odnosząca się do omawianego na lekcji utworu literackiego.	Sprawnie posługuje się pojęciami z zakresu epiki. Charakteryzuje bohatera literackiego. Ocenia motywy jego postępowania. Odczytuje główną myśl utworu. Formułuje wnioski po analizie tekstu.	Porównuje motywy postępowania bohaterów literackich, ich działania przekłada na otaczający świat, szuka analogii, argumentuje własne stanowisko, odwołując się do wiedzy literackiej z zakresu epiki.
Redaguje (w sposób prosty) następujące formy pisemne: opis przeżyć wewnętrznych, rozprawka.	Zna normy wiążące się ze wskazanymi formami pisemnymi i próbuje wykorzystywać je w praktyce.	Redaguje wskazane formy pisemne, stosuje zasady poprawnościowe – popelnia niewiele błędów.	Samodzielnie redaguje wskazane formy pisemne, stosuje zasady poprawnościowe. Dbą o bogate słownictwo. Twórczo traktuje podany temat.	Redaguje pracę bezbłędną pod względem językowym, stylistycznym interpunkcyjnym, ortograficznym, merytorycznym.
Wskazuje zdania złożone współrzędnie i podrzędnie.	Rozróżnia rodzaje zdań złożonych współrzędnie i podrzędnie.	Przekształca wypowiedzenia złożone współrzędnie na złożone podrzędnie. Prawidłowo sporządza wykresy zdań złożonych.	Wskazuje w tekście zdania złożone współrzędnie, podrzędnie, analizuje je za pomocą wykresu i prawidłowego opisu. Stosuje prawidłową interpunkcję.	Rozwiązuje zadania o wysokim stopniu trudności. Właściwie określa zdania złożone, opisuje je na wykresach, zna i bezbłędnie stosuje zasady interpunkcyjne w tych zdaniach Uczeń sam tworzy zdania złożone, stosując prawidłowo znaki interpunkcyjne.

Zna podstawowe zasady ortograficzne i interpunkcyjne.	Umie wykorzystać nabytą wiedzę w praktyce. Uzasadnia pisownie wyrazów.	Rozwiązuje ćwiczenia ortograficzne, popełniając przy tym niewielką ilość błędów. Sprawnie posługuje się słowniczkiem ortograficznym.	Tworzy samodzielnie tekst dyktanda. Buduje spójną wypowiedź, nie popełnia błędów ortograficznych i interpunkcyjnych.	Bez żadnego błędu (ortograficznego i interpunkcyjnego) pisze dyktando ortograficzne.
Zna treść lektury A. Christie „Klątwa starej stróżki”. Potrafi w sposób prosty przekazać jej treść.	Krótko charakteryzuje bohaterów. Pisze kilkuzdaniową pracę na zadany temat.	Charakteryzuje bohaterów, podejmuje próbę oceny ich postępowania. Posługuje się metodą dedukcji, przedstawia wnioski związane z omawianym zagadnieniem.	Tworzy mapę mentalną, łączy przesłankę z wnioskami. Pracując z utworem, uzasadnia, iż tekst jest opowiadaniem i ma kompozycję kłamrową.	Bezbłędnie pisze charakterystykę głównego bohatera utworu.
Czyta ze zrozumieniem tekst. Próbuje odpowiadać na pytania do tekstu.	Wyszukuje informacje potrzebne do odpowiedzi na pytania o różnym stopniu trudności.	Odpowiada na pytania zamknięte i otwarte. Rozwija swoje wypowiedzi. Redaguje formy pisemne wymagane na egzaminie gimnazjalnym – popełnia nieliczne błędy.	Odpowiada na wszystkie pytania do tekstu. Wypowiedzi pisemne nie zawierają błędów rzeczowych i językowych.	Wykonuje zadania dodatkowe o podwyższonym stopniu trudności. Operuje bardzo bogatym słownictwem , nie popełnia żadnych błędów językowych.